

ZPRAVODAJ OBCE **BUKOVINA**

květen-srpen 2021

INFORMACE ▣ KULTURA ▣ ZÁBAVA

SLOVO STAROSTY

Vážení spoluobčané, dostává se Vám do rukou druhé vydání Zpravodaje obce Bukovina v roce 2021, které shrnuje vše podstatné, co se v naší obci stalo od května do srpna t. r. Pomalu končí čas dovolených, sklízení úrody z našich zahrad a zahrádek a pro naše děti začal nový školní rok. Zase můžeme chodit do restaurací i za kulturou, zkrátka to vypadá, že se nám všem vrací život téměř do normálu.

Na jaře letošního roku jsem zahájil spolupráci se zahradníkem p. Martinem Chytrým z Lipůvky, který navrhuje zeleň i ve Křtinách a Březině. První vlašťovkou naši spolupráce je nový květinový záhon na bývalé točně. Podle množství kladných ohlasů obyvatel obce to byl dobrý nápad k oživení veřejného prostranství obce. K udržování každého záhonu je nutný zdroj vody. Za tímto účelem byla díky šikovným rukám rodiny Zelinků z č. p. 72 opravena pumpa u studny vedle točny, za což jim velmi děkuji.

Květinový záhon na bývalé točně

V červnu jsme dostali tři návrhy budoucí možné podoby multifunkčního areálu s obecní hospodou. V následné anketě se téměř 80 % hlasujících občanů vyslovilo pro nějakou podobu areálu, a pouze 21 % občanů uvedlo, že si takové zařízení v obci nepřeje. Z dotazníkového šetření provedeného v roce 2020 v rámci přípravy Programu rozvoje obce a výsledků letošní červnové ankety vyplývá, že 4/5 občanů obce si přeje vybudovat zařízení, které zajistí důstojné obnovení komunitního života v obci. Z červnové ankety rovněž vyplynulo, že přibližně stejný počet hlasů dostaly návrhy od Ing. Arch. Pavla Kleina (64 hlasů) a Ing. Arch. Stanislavy Fixelové (66 hlasů). Třetí návrh Ateliéru Habina dostal pouze 32 hlasů a tudíž vypadává z dalšího procesu. Zodpovědnost za nakládání s majetkem obce má zastupitelstvo obce, které rozhodne hlasováním na veřejném zasedání, jaký ze dvou návrhů bude nakonec vybrán k dopracování plnohodnotné projektové studie, která bude sloužit jako konečné zadání k vypracování kompletní projektové dokumentace. Samozřejmostí bude, že projektovou studii budeme prezentovat všem občanům obce, aby se k ní mohli vyjádřit. V souvislosti s tímto tématem bych rád upozornil všechny občany, že pokud chtějí získat úplné a pravdivé informace o dění v obci, stačí si 4x ročně přečíst Zpravodaj obce nebo na webu obce v sekci Úřední deska sledovat Veřejná zasedání zastupitelstva obce ve formě zápisu nebo úplného audio záznamu.

A pokud má kdokoliv zájem informace upřesnit nebo objasnit, může mě kontaktovat osobně, telefonicky nebo emailem a já mu obratem odpovím. Že to v praxi funguje se již mohly přesvědčit desítky občanů obce.

Opět jsme byli úspěšní v žádostech o dotace. Z rozpočtu JMK jsme obdrželi dotaci 40 000 Kč na podporu venkovských prodejen v roce 2021 a dále jsme obdrželi částku 118 500 Kč na tvorbu nového územního plánu obce, který je nyní v poslední fázi schvalovacího procesu. Velmi překvapivě jsme pak uspěli se žádostí o dotaci z Ministerstva pro místní rozvoj na opravu komunikace na Klevetnici ve výši 1 077 000 Kč. Podané žádosti byly ve výši 4,5 mld. Kč, rozdělovalo se 1,6 mld. Kč, tedy cca jen 30 % žádostí dotaci obdrželo a naše obec byla mezi těmi šťastnějšími.

Největší investiční akcí letošního je výstavba víceúčelové a workoutového hřiště u základní školy. Celkové náklady na projektovou dokumentaci, samotnou stavbu a zázemí celého areálu dosáhly částky 4 900 000 Kč. Zpět bychom měli obdržet dotaci od Ministerstva pro místní rozvoj ve výši 3 045 000 Kč. I když samotná stavba byla dokončena v termínu na konci měsíce června, nebylo možné hřiště užívat z důvodu čekání na vydání kolaudačního souhlasu. Od 30. 8. 2021 je však již možno hřiště využívat v plném rozsahu. Jak si tedy lze hřiště pronajmout? Na obecním webu v sekci Obec – víceúčelové hřiště se po odsouhlasení provozního řádu dostanete do rezervačního systému, kde vyplníte povinné údaje a v daný čas se pak na hřiště dostavíte. Před tím je nutné jednorázově přijít na OÚ, kde proti záloze ve výši 50 Kč obdržíte čip, kterým si otevřete buňku, ve které je umístěno příslušenství hřiště, ovládání osvětlení a sklad sportovních potřeb. Zde budou rovněž umístěny klíče od hřiště, sloupků na tenis, volejbal a nohejbal a od florbalových branek. Po skončení sportovních aktivit po sobě vše uklidíte a klíč pověsíte na místo, odkud jste si ho vzali. Čip si můžete trvale ponechat u sebe, není tedy nutné před každou rezervací chodit na OÚ. Jsem přesvědčen, že si všichni sportovci tento systém rychle osvojí a ocení jeho jednoduchost. Z vlastní zkušenosti vím, jak moc zdržuje shánění klíčů nebo správce hřiště na podobných venkovských sportovištích.

V sobotu 11. září nás čeká Den Bukoviny, jedna ze dvou největších akcí, kterou obec a SDH společně pořádají. Doufám, že i tentokrát nám bude štěstěna nakloněna v podobě krásného počasí, aby si na návěs našlo cestu co nejvíce návštěvníků. V tento den proběhne v dopoledních hodinách u sochy sv. Václava vítání 11 dětí do života naší obce, které se narodily v době covidových opatření, kvůli kterým bylo poslední vítání občanů 1. 3. 2020.

Ve dnech 8.-9. října 2021 se budou konat volby do Poslanecké sněmovny parlamentu ČR. Ze všech voleb jsou tyto bezesporu nejdůležitější, neboť určí, jakým směrem se bude celý náš stát další čtyři roky ubírat. Věřím tedy, že každý občan využije svého zákládání práva a půjde dát svůj hlas některé z kandidujících stran.

Váš starosta obce Luboš Janda

OTEVŘENÍ VÍCEÚČELOVÉHO MULTIFUNKČNÍHO A WORKOUTOVÉHO HŘIŠTĚ U ŠKOLY

V neděli 19. 8. v odpoledních hodinách bylo slavnostně otevřeno víceúčelové a workoutové hřiště u základní školy. Aktu se zúčastnila ministryně Ministerstva pro místní rozvoj Klára Dostálová, přítomna byla i senátorka za obvod Blansko z KDU-ČSL Jaromíra Vítková, a také starostové sousedních obcí Pavel Malík z Bukovinky, František Novotný ze Křtin a Martin Habáň z Březiny. Za Regionální rozvojovou agenturu Východní Moravy, která obci pomáhala s vyřízením dotace a administrací projektu, přijel pan Tomáš Jurčeka. Stavební firmu Swietelski, která stavbu hřiště zrealizovala zastupoval pan Bohušský.

Starosta Bukoviny Luboš Janda v krátkém úvodním projevu pochválil dobrou spolupráci s firmou Swietelski a zvláště vyzdvihl profesionalitu stavbyvedoucího pana Hájka, který řečeno slovy pana starosty „udělal všechno, co nám na očích viděl“. Dále řekl, že věří tomu, že hřiště se stane novým lákadlem nejen pro dospělé, ale i pro děti, které alespoň na část dne odláká od tabletů a notebooků. Na závěr pak vyslovil uspokojení nad tím, že nové hřiště společně s nedávno dokončenou dostavbou školy a letos dokončenou dostavbou školky v Bukovince vytvoří dobré podmínky pro naše nejmenší spoluobčany a také pro ty děti, které ještě přijdou na svět.

Paní ministryně Dostálová mluvila o tom, že poslední investiční akce v naší obci jsou vzorovým příkladem toho, jak si čerpání dotačních peněz její ministerstvo představuje. Přístavba školy byla postavena z evropských fondů, hřiště z národních dotací, které tím vhodně doplnily ty evropské. Paní ministryně se dále zmínila, že ještě před slavnostním otevřením hřiště stihla se starostou prodebatovat další projekty a že se máme na co těšit. Doufejme tedy, že se podaří dotáhnout ke zdárnému konci i ostatní plánované stavby a naše obec bude zase o něco hezčí a příjemnější k žití.

Po symbolickém přestřižení pásky, které provedla paní ministryně společně se starostou a panem Bohušským z firmy Swietelski, přišla řada na otce Metoděje Lajčáka z křtinské farnosti, který po modlitbě hřišti požehnal.

Další program akce měl pokračovat ukázkami cvičení na workoutovém hřišti a ukázkami míčových her v podání aktivních sportovců. Program začal na workoutovém hřišti, kde cvičenci z klubu Workout Brno začali provádět ukázky cvičení na jednotlivých nářadích. Bohužel po několika minutách jejich cvičení přerušil déšť, který postupně sílil a bylo jasné, že další program již pokračovat nebude. Návštěvníci akce se naštěstí mohli schovat pod prostorné stany, které postavili členové SDH Bukovina. Hasiči také vzorně zajišťovali občerstvení pro návštěvníky akce.

Snad hodinový déšť přečkali pod stanem jen ti nejvytrvalejší a někteří si nakonec na mokrých nástrojích i zacvičili a vyzkoušeli skok daleký do rozmoklého pískového doskočistiště na hřišti.

Postavením nového hřiště dostala škola důstojné podmínky pro výuku Tělesné výchovy, které jí tak dlouho a citelně chyběly. Byly tím však také vytvořeny podmínky pro to, aby byl v naší obci znovu obnoven sportovní život. Na hřiště, kde se dají provozovat míčové hry jako malá kopaná, házená, nohejbal, volejbal,

Ministryně Klára Dostálová při projevu

Symbolické přestřihávání pásky

Žehnání novému hřišti

florbal, tenis, či košíková, by si měl najít cestu co největší počet obyvatel naší obce. Vždyť pohybové aktivity jsou tím nejlepším odreagováním od sedavého způsobu života, jemuž jsme v dnešní době často vystaveni, ať už v zaměstnání nebo ve škole.

Doufejme, že nové hřiště brzy ožije a všichni jeho uživatelé se k němu budou chovat šetrně a nebudou ho zbytečně poškozovat, aby mohlo obyvatelům naší obce sloužit ještě dlouhá léta.

Silný déšť ukončil sportovní odpoledne

Z ukázky cvičení

V akci Anička Hynštová

Připravil Jaroslav Luner

Trenér mladých hasičů Miroslav Písařík s hasičkou Terezkou Svobodovou posilují břišní svaly.

Rodí se první rekord doskočiště

POSTUP STAVBY MULTIFUNKČNÍHO A WORKOUTOVÉHO HŘIŠTĚ

V minulém čísle jsme zveřejnili fotografie z počáteční fáze výstavby multifunkčního a workoutového hřiště. V tomto čísle se můžete podívat na jeho druhou fázi.

29. 4.

8. 5.

27. 5.

2. 6.

12. 6.

20. 6.

27. 6.

20. 8.

Foto Jaroslav Luner

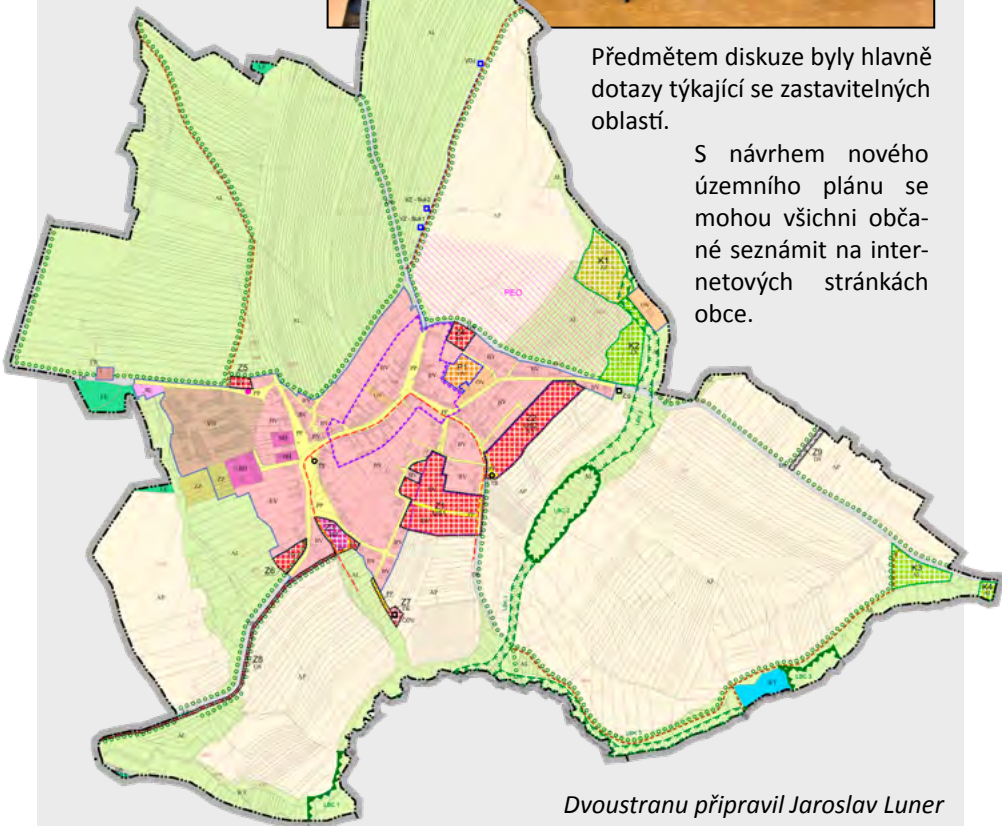
VEŘEJNÉ PROJEDNÁVÁNÍ NOVÉHO ÚZEMNÍHO PLÁNU

2. června v 17 hodin se konala ve škole veřejná prezentace nového územního plánu obce Bukovina, který představil autor projektu Ing. arch. Štěpán Kočíš z atelieru AVE. V následné diskusi odpovídal na dotazy společně s Ing. arch. Zitou Řehůrkovou a Ing. Jarmilou Šejnohovou, které zde zastupovaly Stavební úřad Blansko, oddělení územního plánování a regionálního rozvoje.

Předmětem diskuze byly hlavně dotazy týkající se zastavitelných oblastí.

S návrhem nového územního plánu se mohou všichni občané seznámit na internetových stránkách obce.

Dvoustranu připravil Jaroslav Luner

VEŘEJNÁ PREZENTACE MULTIFUNKČNÍHO AREÁLU

Po skončení veřejného projednávání nového územního plánu následovala prezentace multifunkčního areálu, kterou provedl starosta obce Luboš Janda. Předvedl v ní tři koncepční skici, které byly vypracovány na základě zadání obce. Jejich smyslem mělo být přiblížit vizi zastupitelstva obce o vybudování multifunkčního areálu, který bude v maximálně míře splňovat všechny předpoklady pro obnovení komunitního života všech obyvatel naší obce. Měl by vzniknout na volné louce za školou v blízkosti nově vybudovaného multifunkčního hřiště. Své návrhy vypracovali Ing. arch. Martin Habina, Ing. arch. Stanislava Fixelová a Ing. arch. Pavel Klein.

Koncepční skica není projektová dokumentace, je to jen vizuální představa architektů, jak by budoucí stavba na základě zadání mohla vypadat. Pokud se bude projekt realizovat, budou konečný rozsah stavby, použité materiály a technologie, dispoziční řešení interiérů i exteriérů a vybavení objektu předmětem dalších jednání. Pravděpodobně bude vytvořena vícečlenná komise složená z občanů obce, kteří by na základě svých životních a pracovních zkušeností pomohli vytvořit konečné zadání pro vypracování plnohodnotné studie a následné projektové dokumentace stavby. Celý projekt by měl být také přizpůsoben dotačním výzvám.

Po skončení prezentace se rozproutla diskuze hlavně o tom, zda je potřebné dělat tak finančně náročný projekt. Námitky se týkaly také obav z toho, jakou finanční zátěží bude pro obec budoucí provoz hospody a vůbec celého areálu. Negativní stanovisko zastávali hlavně obyvatelé nových domů v blízkosti louky, na které by měl nový areál vzniknout. Je to pochopitelné, právě jich by se provoz nové hospody a hluk v budoucnu konaných kulturních akcí dotkl nejvíce. O tom, zda se projekt uskuteční, případně která varianta návrhu se bude realizovat rozhodnou zastupitelé na základě hlasování obyvatel obce, které proběhlo v červnu formou hlasovacích lístků.

VÝSLEDEK HLASOVÁNÍ ANKETY NA TÉMA MULTIFUNKČNÍ AREÁL S OBEČNÍ HOSPODOU

Ve dnech 20.-21. června proběhlo hlasování občanů o tom jestli stavět na louce u školy multifunkční areál a jakou by měl mít případně podobu. Hlasování proběhlo formou hlasovacího lístku, který byl doručen každému občanu s trvalým pobytem v Bukovině staršímu 15 let. Byla možnost pro některou ze tří vizualizací, které zpracovaly oslovené architektonické ateliéry, nebo označit "nelíbí se mi žádný z návrhů", a také odpovědět, že multifunkční areál s hospodou nechci.

Výsledky hlasování:

Počet oprávněných voličů = počet hlasovacích lístků	348
Počet odevzdaných hlasovacích lístků	258
Počet hlasujících v procentech	74,13

Odpověď 1 – Vizualizace Ing. arch. Stanislava Fixelové	66
Odpověď 2 – Vizualizace Ateliér Habina	32
Odpověď 3 – Vizualizace Ing. arch. Pavel Klein	64
Odpověď 4 – Nelíbí se mi žádný z návrhů	40
Odpověď 5 – Multifunkční areál s obecní hospodou nechci	56

Z výsledku hlasování je zřejmé, že zastupitelé se budou rozhodovat mezi návrhy Ing. arch. Stanislavy Fixelové a Ing. arch. Pavla Kleina. Připomínáme, že jednotlivé vizualizace je možné si prohlédnout na internetových stránkách obce.

SPOLEČENSKÁ RUBRIKA

SMUTEČNÍ OZNÁMENÍ

Paní Marie Blažíková – zemřela 2. 6. ve věku 74 let.

Pan Zdeněk Pokorný – zemřel 7. 5. ve věku 71 let.

BLAHOPŘEJEME

Paní Helena Ďabolková – 90 roků (4. 6.).

Pan František Opletal – 75 roků (17. 7.).

Paní Marie Zelinková – 75 roků (13. 8.).

Pan Jaromír Lutera – 75 roků (7. 9.).

Paní Helena Ďabolková se zastupitelkou a předsedkyní kulturního výboru Ivanou Pařízkovou.

Pan František Opletal se zastupitelkou a předsedkyní kulturního výboru Ivanou Pařízkovou a místostarostou Alešem Pokorným.

DRON NAD BUKOVINOU

Záběry z dronu se v posledních letech staly nedílnou součástí takřka každého televizního dokumentu, dokonce i hraných filmů a seriálů. Není divu, nabízejí nový, nezvyklý a atraktivní úhel pohledu na motiv, který zabírají. Jistě jste si všimli, že i v našem zpravodaji získaly snímky z dronu své místo. Jsem jejich autorem, a proto se na vás obracím s následující prosbou:

Při pořizování těchto snímků se může stát, že budu muset proletět nad vaším domem nebo pozemkem, a to někdy v relativně malé výšce (30 až 50 metrů). Jsem si vědom toho, že to na vás může působit rušivě, vzbuzovat nepříjemné pocity a obavu z narušení vašeho soukromí. Chtěl bych vás ubezpečit, že pokud se tak stane, nikdy nebude mým cílem fotografovat vaše soukromí. Motivem mých fotografií jsou vždy veřejné prostory, které potřebuji zdokumentovat. Nad váš pozemek jsem občas nucen zaletět proto, abych získal potřebný úhel pohledu na fotografovaný motiv, případně dostatečný odstup od motivu nutný k tomu, abych dostal do záběru všechno to, co tam potřebuji mít. Prosím proto o schovávavost a na oplátku slibuji, že takovéto narušení vašeho soukromí vždy omezím jen na dobu nezbytně nutnou pro svou práci.

Při celkových záběrech vesnice nebo její části z větší výšky se váš pozemek samozřejmě na fotografii může objevit. S tím nelze nic dělat a bylo tomu tak i v minulosti, kdy si obec nechala dělat letecké snímky. Naše pozemky jsou ostatně ve slušné kvalitě k dispozici veřejně na internetu například na mapách společnosti Google nebo portálu Mapy.cz.

Chtěl bych také všechny spoluobčany ubezpečit, že pro práci s dronem za účelem pořizování fotografických a filmových záběrů mám potřebnou kvalifikaci. Na vysvětlenou: Každý pilot (tak se nadneseně oficiálně říká tomu, kdo dron ovládá) musí být zaregist-

rován na Úřadu civilního letectví. Tuto registraci je možné získat až po složení zkoušky z pravidel leteckého provozu. Na základě této zkoušky je pilotovi přiděleno registrační číslo, které musí umístit na svůj stroj a které slouží k případné kontrole. Je to jakási obdoba registrační značky auta (zde je to registrační značka pilota).

Na závěr bych ještě chtěl dodat, že mnou pořízené fotografické a filmové záběry Bukoviny jsou používány výhradně pro potřeby obce. Publikovány jsou na obecních internetových stránkách, v oficiálních materiálech obce, ve Zpravodaji obce Bukovina, v propagačním filmu o Bukovině, jako obrazová příloha obecní kroniky a jsou součástí digitálního archivu obce.

Děkuji všem za umožnění leteckého snímkování naší krásné vesnice.

Jaroslav Luner, kronikář obce, redaktor, fotograf a grafik Zpravodaje obce Bukovina.

MOBILNÍ POŠTA V BUKOVINĚ

Ve čtvrtek 3. 6. do naší vesnice poprvé přijela mobilní pobočka České pošty. Tato akce byla myšlena jako pomoc občanům v době covidu, aby nemuseli dojíždět na spádovou poštu a vystavovat se tak zbytečnému riziku nákazy. Dojízďela k nám každý červnový čtvrtek a úřadovala v době od 9:20 do 10:05 hodin. Parkovala před Obecním úřadem a občanům poskytovala tyto služby:

- Příjem vnitrostátních i mezinárodních zásilek
- Poštovní poukázky
- Služby SIPO
- Prodej kolků, cenin a telefonních karet
- Prodej tisku, obalů a doplňkového zboží
- Platba kartou

Foto Jaroslav Luner

SVOZ VELKOOBJEMOVÉHO A NEBEZPEČNÉHO ODPADU

Velkoobjemové kontejnery budou umístěny od pátku 15. října do neděle 17. října na obvyklých místech, tj. u obchodu a u spodního dětského hřiště.

Sběr nebezpečného odpadu proběhne u obchodu v pátek 15. října od 16:00 do 17:00 hodin.

Do velkoobjemových kontejnerů PATŘÍ:

- Nábytek (rozložený)
- Sanita (vany, umývadla, toaletní mísy)
- Koberce, linoleum a matrace
- Rámy oken a dveří
- Odpad větších rozměrů, který nelze uložit do běžně používaných nádob na směsný komunální odpad

Do velkoobjemových kontejnerů NEPATŘÍ:

- Sklo
- Nebezpečný odpad
- Plasty, papír
- Stavební odpad a zemina
- Kovové předměty
- Elektrická a elektronická zařízení
- Pneumatiky

Do nebezpečného odpadu PATŘÍ:

- Elektrická a elektronická zařízení (ledničky, pračky, TV, PC, tiskárny, světelné zdroje)
- Autobaterie
- Oleje, barvy, chemikálie, ředidla, olej, jedy
- Pneumatiky

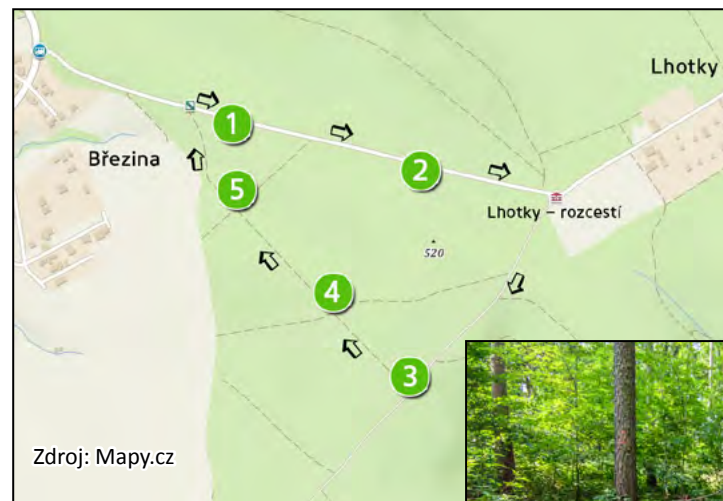
TIP NA VÝLET S DĚTMI

Stezka babky Březinky aneb lesní poklady pro malé i velké.

Stezka babky Březinky byla vytvořena pro pěkné rodinné výlety s dětmi. Výhodou je, že ji najdete velmi blízko naší vesnice, téměř doslova co by kamenem dohodil. Stačí vystoupat do kopce na rozcestí Lhotky, kde se již na ni můžete napojit.

Na lesní stezce, která vede nenáročným terénem a vede částečně i po asfaltovém povrchu na vás čeká celkem pět zastavení. Čarodějnice a kořenářka babka Březinka připravila na každém z nich pěknou lesní pohádku, někde i písničku, dále rady, návody na lesní hry, zajímavosti v okolí a tipy na další nenáročné výlety do blízkých lokalit. Na zastaveních se tak děti seznamují s lesním bohatstvím, jeho šetrným využitím a získávají tak pěkný vztah k přírodě kolem nás.

Stezka je dlouhá necelé 2 kilometry. Je sjízdná na odrážedlech, kolech a dá se projet i s kočárkem. Vznikla díky obci Březina a náklady uhradily Lesy ČR. Autory jsou manželé Vidurovi z Ochoze, kteří uvádějí, že je vhodná pro děti od 3 do 7 let. Já myslím, že by mohla bavit i starší děti a své si zde jistě najdou i dospělí.

Jak je vidět na mapce, z rozcestí Lhotky se nenapojíte na začátek stezky. Myslím, že to vůbec nevádí, zastavení na sebe nenavazují.

Zastavení ve vesnici Skřítkov.

připravil Jaroslav Luner

2. POLOLETÍ 2020/2021 V NAŠÍ ŠKOLE

Na začátku nového roku 2021 se škola otevřela již jen pro žáky 1. a 2. ročníku, kteří do ní mohli docházet do konce února. Od 1. 3. do 11. 4. 2021 byla škola opět pro prezenční výuku celá uzavřena. V této době se naši žáci učili formou distanční výuky. Škola již měla zaběhnutý systém výuky v rámci platformy Google Classroom. Prezenční výuka ve škole byla opět zahájena 12. 4. V této době jsme navázali na distanční výuku, a také se nám podařilo uskutečnit s dětmi některé aktivity, které jsme měli v našem plánu.

Propracovaný a nápaditý zápis pod vedením paní učitelek Tiché, Kocmanové a Šebelové proběhl 13. 4. 2021. Přišlo celkem 21 předškoláků, přijato bylo 18 prvňáčků. Zápis proběhl formou neměnných skupinek, ve kterých děti absolvovaly množství výukových, pohybových, interaktivních i polytechnických aktivit za přítomnosti svých rodičů.

Hodiny Tělesné výchovy jsme s žáky trávili zejména pohybem venku, stejně děti trávily i velkou část svého pobytu v družině. Do školy docházela nadále rodilá mluvčí Angličtina, která měla určené hodiny konverzace pro 3., 4. a 5. ročník v rámci spolupráce s MAS Moravský Kras. Žáci 4. a 5. ročníku vyjeli na výuku na Dětské dopravní hřiště do Blanska, kde získali průkaz cyklisty. V rámci družiny probíhaly kroužky Informatiky i Rukodělné. Podařilo se nám v náhradní formě absolvovat naučnou besedu Divoký Madagaskar s živým vstupem autorky paní Kateřiny Motani. S pátým ročníkem jsme uskutečnili Sciotesty z Českého jazyka, Matematiky, Anglického jazyka a Všeobecných studijních předpokladů, které nám v rámci celorepublikového testování dopadly velice dobře. Školní výlet do lanového centra Pohoda byl pro všechny nezapomenutelným zážitkem, který prověřil obratnost i odvahu dětí. Na Den dětí jsme vyrazili s žáky na výlet se sladkou tečkou v cukrárně ve Křtinách. V závěrečných školních dnech se na školní zahradě uskutečnila slavnost Pasování na čtenáře, kde byli naši prvňáčci pasováni třídní učitelkou Sylvií Kocmanovou a panem starostou Lubošem Jandou. Jako hosté se zúčastnili rodiče dětí i kamarádi z Mateřské školy v Bukovince s paní ředitelkou a paní učitelkou. Pro předškoláky z MŠ jsme nachystali výukové programy a činnosti na počítačích v rámci spolupráce našich škol.

Letošní školní rok jsme se snažili, aby dopad opatření, které zasáhly všechny školy, byl na naše žáky co nejmenší. I přes samozřejmé těšení se na prázdniny, bylo letos loučení s páťáky smutné, ale zároveň i moc hezké. Nachystali jsme páťákům jako překvapení rozlučovací oslavu, kde si všichni žáci školy užili legraci, sladké odměny i přípitek dětským šampaňským. Přejeme jim, aby se jim ve spádové škole ve Křtinách dobře vedlo a byli nadále tak šikovní, jako byli u nás.

Během prázdnin bylo dokončeno navýšení celkové kapacity školy a školní jídelny na 74 žáků, kapacita školní družiny byla navýšena na 60 dětí. V tomto školním roce již bude překonána bývalá kapacita naší školy. Školní rok 2021/2022 zahájíme v nezměněném kolektivu pedagogických pracovníků, jako čtyřtřídní škola s pěti postupnými ročníky. Tě-

šíme se na práci s dětmi a zejména na všechny aktivity, které nám umožní nově otevřené sportovní hřiště u školy. Informace o činnosti školy najdete na www.zsbukovina.cz.

Mgr. Jana Havelková

Vlevo nahoře: Nové pasování čtenářů.
Vpravo nahoře: Odcházející páťáci.
Uprostřed: Hodina Tělesné výchovy.
Dole: Škola 2020/2021.

foto: archiv školy

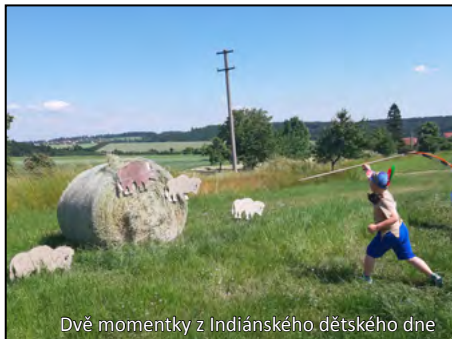

ZE ŽIVOTA SDH BUKOVINA

V posledním Zpravodaji jsme se zmiňovali o zajištění „Klapání“ i za zprísňených opatřeních. Jelikož se začalo rozvolňovat, mohli jsme uspořádat další kulturní akci – Indiánský dětský den. Ovšem před začátkem kulturní akce se muselo vše nachystat, a tak došlo i na pravidelný „jarní“ úklid Hasičské zbrojnice 18. 6. Zatímco na zbrojnici probíhal úklid v domě u Opletalů Ludmila Schildová připravovala kulisy a administrativu na dětský den, Zdeněk Opletal a Šárka

Třísková řezali z lepenky proužky pro tvorbu indiánských čelenek a všichni společně pak chystali balíčky pro děti. Pod záštitou SDH a družentstva v sobotu 19. 6. 2021 to vše vypuklo v 15:00 hod u evidence dětí, kterou zajišťovaly Ivana Pařízková (jako zástupce obecního úřadu) a Marie Slaničková. Děti plnily úkoly na stezce nazvané „Hon na Bizona“. Se střelbou ze vzduchovky jim pomáhali Tomáš, Karel a Martin Pokorný, s disciplínou „Hod oštěpem na stádo kartonových bizonů“ dětem pomáhala Šárka Třísková, u střelby z luku pak Aleš Tříška a Stanislav Pařil ml. Těžkou šamanovu zkoušku se šamankou pro děti připravili Markéta Jonášová a Martin Kameník. S výrobou čelenek pomohli indiánům Miroslava Pavelková a Kamila Třísková. Na závěr děti dostaly zaslouženou odměnu v podobě pamětního listu a sladkého balíčku, který finančně zaštitila obec Bukovina a nakoupil Aleš Pokorný. O občerstvení se postaral Jakub Pilař a Martin Schild. První kulturní akce v naší obci v tomto roce se Velmi zdařila, a i přes vysoké teploty akci navštívilo 35 dětí. Budeme doufat, že opatření se i nadále budou rozvolňovat a nová akce na sebe nenechá dlouho čekat.

Dvě momentky z Indiánského dětského dne

V návaznosti na oslovení Farnosti Křtiny, SDH zakoupí za částku 10 000 Kč novou píšťalu k varhanám v rámci obnovy celého kompletu.

Po událostech 25. kalendářního týdne, kdy Hodonínsko a Břeclavsko zasáhlo ničivé tornádo, sbor přispěl částkou 10 000 Kč na sbírku Jmk pro poškozené touto přírodní katastrofou. V návaznosti na výjezdy okolních sborů, které působí ve vyšším stupni, jsme byli požádáni o vyčkání ohledně účasti v zasažené oblasti, v případě potřeby budeme

vyzváni. Dne 6. 7. 2020 byly zástupci jednotky povoláni do obce Hrušky.

Tyto částky se mnohým mohou v porovnání s vyčíslením škod, zdát jako směšné, ale sbor získával příjem hlavně z letního občerstvení Soptík na hřišti u Školy, které je již třetím rokem zrušeno, a kulturních akcí, nedisponuje velkým rozpočtem. Takto získané peníze jsou použity především na provoz sboru a materiální zabezpečení kolektivu mladých hasičů. Kdyby bylo možné darovat více peněz neváhali bychom.

První taneční podvečer proběhl 24. 7. 2021 se skupinou Tom Sawyer Band. I přes velkou kulturní akci ve vedlejší obci se akce těšila hojně účasti. Ke skvělé atmosféře přispěla obsluha Aleš Pokorný, Lucie Pařízková, Ivana Pařízková a o občerstvení se postarali Jakub Pilař, Martin Schild, Jiří Pilař a Ludmila Schildová.

Z tanečního podvečera

Ve dnech 30. 7. - 1. 8. 2021 proběhlo víkendové soustředění kolektivu mladých hasičů. Děti všechny tyto dny trénovaly na „Bečkodromu“ který pro tyto účely sbor zdarma upravil. V pátek na večer všechny děti hrdinně zdolaly stezku odvahy. V sobotu navštívily sjezd kamionů v Bukovince. Dětem se celý prodloužený víkend líbil a těší se zase na další prázdninové soustředění. Celým víkendem je provázeli trenéři Jiří Hynšt st., Jiří Hynšt ml., Miroslav Písařík. O občerstvení se postarali Martin Schild a Jakub Pilař.

Ludmila Schildová

3x ze soustředění mladých hasičů

foto Ludmila Schildová a Hana Hynštová

JEDNOTKA SBORU DOBROVOLNÝCH HASIČŮ OBCE

Čerpání vody z garáže

Po vydatném nočním přívalovém dešti byla ke druhému letošnímu výjezdu. Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce byla povolána ve středu 23. června v 7:02 hodin. Nahlášeno bylo čerpání vody ze zatopené garáže v rozestavěném domě naproti č. p. 152 v části obce „Na Žlebě“.

Po příjezdu na místo zásahu byla zjištěna asi 15 cm vrstva vody v přízemní garáži novostavby rodinného domu. Voda ovšem nepřitekla z místní komunikace, ale do garáže se dostala ze svahu stavební rýhou podél opěrných zdí.

K likvidaci záplavy bylo do sníženiny před garáž nasazeno plovoucí čerpadlo, ke kterému byla z garáže voda s řídkým bahem vymetána pomocí košťat a hadicí odváděna do kanalizace. Plovoucí čerpadlo zvládne odčerpat vodu až do výšky pěti centimetrů, a protože bylo umístěno níže než práh garáže, podařilo se garáž z velké části zcela vyčistit.

Po návratu do zbrojnice jednotka očistila vybavení od bahna a ukončila tak další z úspěšných zásahů.

Tornádo.....

.....slovo, které máme spojeno zejména se světadílem zvaném Amerika. A tak když se nad naši obec kolem osmé večer ve čtvrtek 24. června přihnaly těžké mraky, začala silná letní bouře a posléze byla přerušena dodávka elektřiny, možná mnozí z nás šli protentokrát dříve spát. I proto že dle zprávy zaslané Mobilním rozhlasem jsme měli být potmě přibližně do půlnoci.

A nikoho, kdo případně usnul nejspíše ani ve snu nenapadlo, jaké drama se odehrává vzdušnou čarou ani ne 100 km od naší obce.

Ale pro mnoho lidí nastalo dlouhé období bezesných nocí. V době, kdy čtete tento článek uplynuly od katastrofy více jak dva měsíce, a z naší paměti se pomalu vytrácí. Leč pro obyvatele postižených obcí, zasahující záchranáře, dobrovolníky a další zúčastněné osoby z paměti nevymizí nikdy.

Je asi zbytečné popisovat, co tornádo způsobilo za škody, kolik domů bylo poškozeno, zničeno a zejména jaká neuvěřitelná solidarita s postiženými se v naší zemi vzedmula. O tom bylo napsáno již dost.

V první linii nasazených záchranných složek figurovali samozřejmě hasiči. V integrovaném záchranném systému mají hlavní slovo, a již po prvních zprávách o rozsahu katastrofy se aktivovaly záchranné útvary ve všech krajích. Do oblasti též ihned v noci vyjely také Jednotky sborů dobrovolných hasičů z celého Jihomoravského kraje. V první řadě jednotky kategorie JPO II a JPO III, tedy jednotky s takzvanou územní působností, které

jsou předurčeny pro zásahy mimo katastr své obce a též dobrovolné jednotky předurčené pro ochranu obyvatelstva a týlové zabezpečení.

Tyto jednotky, postupně doplňované jednotkami stejné kategorie i z ostatních krajů republiky se v oblasti střídaly celý první týden.

Po této době a stabilizaci situace byly dobrovolné jednotky využívány pro přímou pomoc jednotlivým postiženým domácnostem, zatímco profesionální jednotky se za pomoci těžké techniky věnovaly demolicím, odvozu sutí a náročnějším pracem.

V této chvíli byly Operačním střediskem Hasičského záchranného sboru s žádostí o pomoc osloveny i některé jednotky kategorie JPO V, tedy jednotky s místní působností běžně předurčené pouze pro zásahy na území své obce. Mezi tyto jednotky patřila i JSDH naší obce, která byla posléze vyslána na pomoc do obce Hrušky v okrese Břeclav. Jednotka v počtu šesti členů vyjela v úterý 6. července v půl šesté ráno a před sedmou hodinou dorazila do místa nasazení, kde se spolu s několika dalšími dobrovolnými jednotkami přihlásila na místním štábu HZS. Bylo na první pohled až podivně zvláštní, že v místě soustředění nebylo po nějaké katastrofě ani památky, prostě klidná jihomoravská vesnice, kde na návsi až nepatříčně působily veliké stany plné nejružnější humanitární pomoci. Veliteli jednotky bylo na nástěnné letecké fotografii ukázáno místo nasazení, v krásné zelené ulici, ovšem potom velitel úseku odtušil...a teď to tam vypadá takhle...Na vedlejší stěně visela také letecká fotografie, na které byl jen podivný hnědý flek s řídkými modrými tečkami. Na místě jsme potom zjistili že to hnědé jsou pozůstatky demolovaných domů a to modré plachty na střeších domů, které řádění živlů přežily. To jsme ale ještě netušili, že ani tyhle ne všechny... První práci, kterou naše jednotka prováděla, byl totiž úkol z jednoho takového domu zmíněné modré plachty sundat, protože za dvě hodiny přijede bagr a i tento dům čeká demolice..

V té chvíli jsme pochopili slova našich kamarádů z jiných jednotek, které se prací zúčastnily před námi a kteří nám říkali že kdo neviděl na vlastní oči, neuvěří. Na to vás žádné ploché záběry na sociálních sítích, v televizi nebo fotky v novinách nepřipraví, když vidíte tu bezmoc kolem sebe takřkajíc ve 3D, kdy se bourají domy jen pár let staré a tam kde jen před pár dní bylo nejspíše krásné náměstí je jen holá pláň s torzy stěn. Přičemž doslova jen o pár metrů dál v jiné ulici jsou domy v podstatě netknuté.

Jednotka tedy připravila dům k demolici, pomohla ještě majiteli vystěhovat starožitný šroták který si přál zachránit a přesunula se za dalším přiděleným úkolem. Tím byla likvidace křovin u místního vodního toku, do kterých byly zapleteny větve přinesené větrným vírem.

Po obědě, zajišťovaném Sborem dobrovolných hasičů z Jabloňan a charitativními organizacemi, měla jednotka za úkol zjistit zájem obyvatel o pomoc a pomoci tam, kde bylo třeba. Protože nikdo z místních zájem o pomoc i přes četné dotazy neprojevil, vrátila se jednotka k práci na vyřezávání křovin. Prostě dvanáctý den od katastrofy byly vyklízecí práce z velké části hotovy, a místní obyvatelé potřebovali již jen hlavně dvě odbornosti, dvě sorty pomocníků. Tou první, pro šťastnější majitele to byl klempíř/pokrývač, a tou druhou, pro ty méně šťastné to byl bohužel strojník demoličního bagru....

Za velikého vedra jednotka svoje úkoly splnila, po ohlášení veliteli úseku se vydala na cestu domů a krátce před dvacátou hodinou zaparkovala v domovské zbrojnici.

Co říci na závěr...i profesionální hasiči, zvyklí na hromadná neštěstí, nehody, katastrofy a rozsáhlé požáry přiznávali, že na to, co uvidí na Jižní Moravě se připravit nejde. I ve členech naší jednotky, kteří v místě pracovali tak dlouho po katastrofě zanechal její rozsah hluboký dojem. A tak jsme odjížděli s přáním pro místní obyvatele: hodně štěstí, pevné nervy a trpělivost. To vše budou ještě dlouhou dobu potřebovat....

Text a foto Jaroslav Ondráček, velitel JSDHo Bukovina.

Obec Bukovina a Sbor dobrovolných hasičů Vás srdečně zvou na

DEN BUKOVINY 11. září 2021

PROGRAM

na návsi u sochy sv. Václava

10:00 MŠE SVATÁ

od 13:00 hodin

ŠTYRY WOČI

country kapela

ZŠ BUKOVINA

vystoupení žáků

KOŠT

folková kapela Brno

SILÁK FRANTA

BSB BRNO

český bigbít 70-80.léta

po celé odpoledne:

dětský kolotoč, skákací hrad,

cukrová vata, maso na rožni,

langoše, pivo, víno, burčák ...

KULTURNÍ A SPOLEČENSKÉ AKCE

Dětský indiánský den

V sobotu 19. června se po delší covidové přestávce konala v naší obci další společenská akce. Sbor dobrovolných hasičů a družENSTVO ve spolupráci s obcí Bukovina uspořádali Dětský indiánský den. K hasičce se přišlo zaregistrovat 35 dětí se svými rodiči přesto, že ten den pražilo slunce na plné obrátky a teploměr se vyšplhal na tropickou hodnotu. Indiánské administrativní pracovnice Ivana Pařízková a Marie Slaničková měly plné ruce práce.

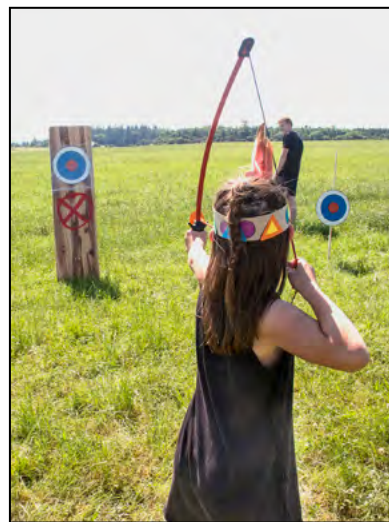
Na děti čekaly úkoly, ve kterých si měly zkusit dovednosti, které kdysi musel umět každý indián. Prvním úkolem bylo zvolit si indiánské jméno a vyrobit si čelenku z pásku kartonu za pomoci odbornic na indiánské rukodělné techniky Mirky Pavelkové a Kamily Třískové. Ještě bylo nutno namalovat si tváře a mohlo se vyrazit plnit další úkoly. Techniku střelby lukem a vrhu oštěpem děti pilovaly pod dohledem lukostřelců a vrhačů Šárky Třískové, Aleše Třísky a Stanislava Pařila mladšího. Střelmistr Tomáš Pokorný se svými pomocníky Martinem Pokorným a Karlem Pokorným zase dohlíželi na střelbu ze vzduchovky. Děti se přesvědčily, že skolit bizona zásahem na komoru není vůbec snadné. U stanu šamanů zase musely děti osvědčit svůj důvtip. Záludné otázky a hádanky jim zde kladli věhlasní šamani Markéta Jonášová a Martin Kameník.

Po absolvování všech disciplín čekalo na malé indiány u hasičky zasloužené občerstvení. Žízeň zahnali vychlazenou limonádou a hlad hranolkami usmaženými kuchařskými mistry v oboru zdravé výživy Martinem Schildem a Jakubem Pilařem. V hasičské klubovně pak připravovali nápoje osvědčení výčepní Aleš Pokorný a Jaroslav Ondráček. Hlavní organizátorkou celé akce a autorkou výzdoby byla Ludmila Schildová, které s přípravou pomáhal Zdeněk Opletal a další kreativci.

Jménem všech zúčastněných dětí děkujeme všem, kteří se na přípravě a organizaci pěkné akce podíleli.

Další podrobnosti najdete v příspěvku Ludmily Schildové „Ze života SDH“ na str. 18.

Vlevo výroba čelenek a malování, vpravo registrace.

Střelba z luku na cíl.

Cenu za nejoriginálnější indiánské jméno předává Ivana Pařízková. Indiánským pokřikem ji doprovázela Marie Slaničková.

Připravil Jaroslav Luner

Střelba na bizona.

V šamanském doupetí.

Dobručka na závěr.

Hudební podvečer se skupinou Tom Sawyer Band

V sobotu 24. července se v Bukovině konala další kulturně-společenská akce. Sbor dobrovolných hasičů společně s obcí uspořádali u hasičky hudební podvečer se skupinou Tom Sawyer band. O občerstvení se postarali jako obvykle hasiči. Teplý podvečer byl jako stvořený pro setkání se sousedy za doprovodu příjemné muziky i k zatancování. Děkujeme za něj všem organizátorům.

Další podrobnosti najdete v příspěvku Ludmily Schildové „Ze života SDH“ na str. 18.

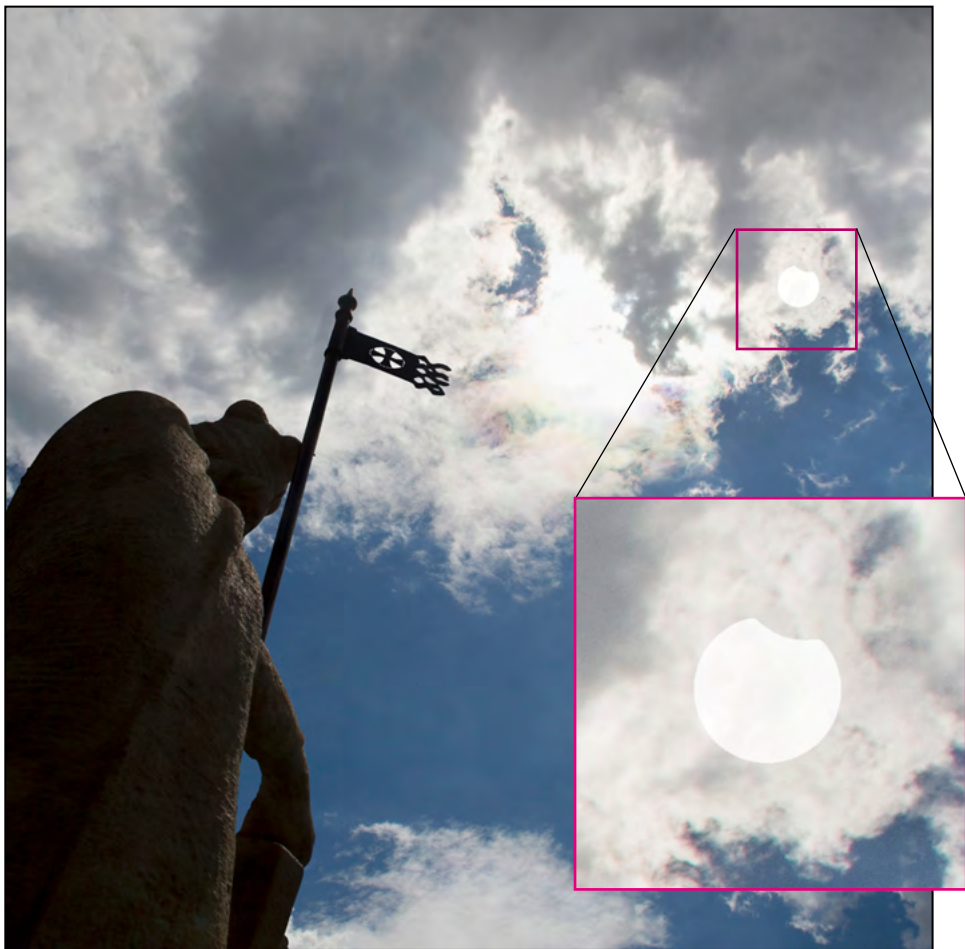
Posezení při cimbálu se skupinou Musica Moravica

V sobotu 28. srpna se v Bukovině konalo posezení u cimbálu, které pořádali opět Sbor dobrovolných hasičů společně s obcí. K poslechu a tanci zahrála oblíbená Musica Moravica. Přes chladné počasí přišlo na akci na sto návštěvníků. Občerstvení opět obstarali hasiči. Prodávalo se víno a sýry, v klubovně i pivo. Akce byla jako obvykle pečlivě připravena za což patří dík všem organizátorům, které měl na povel starosta hasičů a místostarosta obce Aleš Pokorný.

Dvoustranu připravil Jaroslav Luner

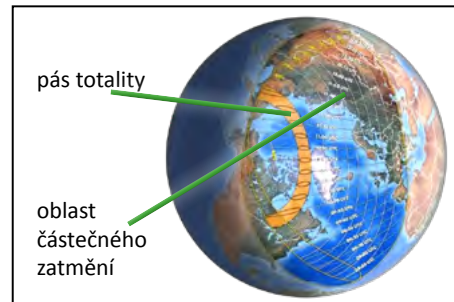
ZATMĚNÍ SLUNCE

10. 6. bylo možné pozorovat ve velké části Evropy částečné zatmění Slunce. V Bukovině bylo možné tento jev sledovat od 11:50 do 13:40 hodin. Maximální fáze nastala ve 12:42 a tehdy byl sluneční kotouč zakryt zhruba ze 14%.

Ze školy víme, že zatmění Slunce nastane tehdy, když se Měsíc v novu ocitne na přímce mezi Sluncem a Zemí a při pohledu ze Země zakryje sluneční disk. Připomeňme si ještě několik školních vědomostí:

K úplnému zatmění Slunce může dojít jen díky úžasné shodě náhod: Tou první je, že je Měsíc 400x menší než Slunce a zároveň je zemi 400x blíže. Proto kotoučky obou těles

zaujímají na obloze stejnou úhlovou velikost. Druhou náhodou je, že měsíc obíhá zemi poblíž ekliptiky (to je dráha oběhu Země kolem Slunce). Jedinou mrzutostí je, že shoda obou oběhů není úplně přesná. Měsíční dráha je oproti ekliptice odchýlena o 5°. Kdyby tomu tak nebylo, mohli bychom pozorovat zatmění Slunce každých zhruba 29,5 dne při každém novu, tedy v době, kdy se Měsíc během

svého oběhu dostane do prostoru mezi Sluncem a Zemí. Takto však musíme čekat na příhodný okamžik, kdy se Měsíc ve fázi novu dostane na jedno z míst, kde jeho dráha protíná ekliptiku. Takové okamžiky nastávají 2-3 x do roka.

Měsíc navíc obíhá kolem Země po mírně výstředné dráze. Díky tomu se může stát, že v okamžiku, kdy nastane zatmění Slunce, je Měsíc od Země vzdálen tak daleko, že je jeho úhlová velikost na obloze o málo menší než ta sluneční, a proto není Slunce zakryto celé. Tehdy nehovoříme o úplném, ale o prstencovém zatmění. Také 10. 6. se jednalo o toto prstencové zatmění. Není tak efektní jako zatmění úplné, během kterého se naskytá jedinečná možnost pozorovat jevy nad sluneční fotosférou, zejména narůžovělé protuberance a rozsáhlé struktury stříbrné koróny. Při tom se obloha setmí natolik, že jsou pozorovatelné nejjasnější hvězdy a planety. Kdo měl možnost úplné zatmění pozorovat, hovoří o nezapomenutelném zážitku.

Ovšem i prstencové zatmění skýtá krásnou podívanou na potměšlé obloze. Skvělá podívaná na úplné nebo prstencové zatmění se bohužel naskytne jen malému procentu obyvatel naší planety, protože bývají viditelná jen ve velmi úzkém pásu na zeměkouli, kterým se rychle pohybuje sluneční stín. Tento pás (říká se mu pás totality) je v případě úplného zatmění široký maximálně 270 km, v případě prstencového zatmění pak až 350 km. Ovšem na docela velké ploše naší planety mimo tento pás je zatmění možné spatřit alespoň jako částečné. Čím blíže je toto území pásu totality, tím větší je zakrytá plocha Slunce. V případě prstencového zatmění 10. 6. se Česká republika nacházela od pásu zatmění poměrně daleko, a proto jsme viděli, jak měsíční kotouč postupně ukrájí jen malý kousek toho slunečního. Přesto si myslím, že stálo za to se na tento nezvyklý úkaz podívat. Kdo vzhledl ke slunci a chránil si při tom oči speciálními brýlemi, nebo pozoroval Slunce přes svářečský filtr, CD, či kus černého osvětleného a vyvolaného fotografického filmu (pamětníci vědí o čem mluvím), jistě nelitoval.

Tato možnost se nám naskytla po dlouhých šesti letech. Dobrá zpráva je, že na další částečné zatmění Slunce již nebudeme čekat tak dlouho – jen do října příštího roku a pak ještě do března roku 2025. Špatná zpráva je, že to nejkrásnější, úplné zatmění bude z našeho území pozorovatelné až 7. října 2135. A to už nám bude asi jedno...

Připravil Jaroslav Luner

BUKOVINA V PROMĚNÁCH ČASU

Obchod u Kotulanů

V nejstarší kronice obce Bukoviny nejsou z období před II. světovou válkou bohužel žádné zmínky o obchodu s potravinami. Představu o tomto období si proto můžeme utvořit pouze z nejstarších dochovaných fotografií. V obecním archivu je pohlednice, která vyšla někdy mezi lety 1908 a 1920. Je na ní mimo jiné vyobrazen obchod u Kotulanů v č. p. 12. Jedná se o nejstarší doklad existence obchodu v naší obci. Můžeme se však důvodně domnívat, že v Bukovině, podobně jako v jiných obcích, existoval obchod od nepaměti.

Druhý nejstarší snímek je opět z pohlednice. Tato byla vytištěna přibližně mezi lety 1925 až 1927. Vidíme na ní, že dům má novou fasádu a nově skosený roh s falešným oknem. Prakticky ze stejného úhlu je dům vyobrazen na fotografii z roku 1928 pořízené u příležitosti oslavy 10. výročí samostatnosti tehdejšího Československa. Další fotografie dokládá, že obchod u Kotulanů existoval ještě v roce 1945. Dokumentuje, také krojovaný průvod, tentokrát dožínkový. V roce 1977 kolem tehdy již bývalého obchodu prošel průvod hasičů (tehdy požárníků) u příležitosti oslav 50 let požárního sboru v Bukovině. Vývoj v čase doplňují současné snímky pořízené autorem článku v roce 2019.

V obecní kronice je první zmínka o obchodu v zápise z roku 1951. Tehdy byla přestěhována tehdy již družstevní prodejna Jednota z domu č. p. 29 do domu číslo 69. K dalšímu stěhování došlo v roce 1967 a to do nově upravených prostor v domě č. p. 33. V roce 1975 pak byla dostavěna úplně nová prodejna v proluce mezi obecním domem č. p. 99 a domem č. p. 19. Další změna na-

1. Obchod u Kotulanů na pohlednici, která vyšla mezi lety 1908 a 1920.

2. Na pohlednici, která vyšla mezi lety 1925 a 1927.

3. Ze výroční slavnosti v roce 1928.

Dožínkový průvod v roce 1945.

4. Průvod hasičů v roce 1977.

5. Srovnání se současným stavem.

Srovnání současného stavu s fotografií vlevo.

stala až po revoluci, v roce 1992, kdy si paní Alžběta Kubešová otevřela v č. p. 33 soukromý obchod a v následujícím roce jej přestěhovala do upravených prostor vlastního domu č. p. 7. Dvě prodejny (družstevní a soukromá) se však v obci neuzily a v roce 1994 Jednota ukončila prodej. Ze zápisů v kronice není jasné, jak se dostal dům z vlastnictví Jednoty do vlastnictví obce. Je zde však uvedeno, že v roce 2003 byl objekt bývalé prodejny prodán do soukromých rukou za účelem bydlení. Podle názoru autora článku to bylo špatné rozhodnutí. Na dovršení všeho zavřela paní Kubešová hned následující rok svůj soukromý obchod, a tak se stalo, že dalších šest let byla naše vesnice bez obchodu. Až v roce 2010 si pronajala paní Štrejtová z Račic upravené prostory obecního domu č. p. 99 a začala zde provozovat obchod s potravinami. Provozovala jej do konce července 2016. Pak se naše vesnice ocitla opět bez obchodu. Tentokrát již ne na 6 let, ale na 6 měsíců. Nový pronajímatel pan Hong Trinh Thi začal prodávat v opět nově renovovaných prostorách obecního domu č. p. 99 v únoru 2017. Zatím je otevřeno...

připravil Jaroslav Luner

ZNÁTE OKOLÍ BUKOVINY?

Železný Moravský kras

Pod pojmem Moravský kras si většina lidí vybaví známé jeskyně, propasti, a vápence. Méně známá je skutečnost, že ve své historii prošel i dlouhou dobou, kdy se zde vyrábělo třeba i železo.

Když před nějakými 390 miliony lety začal vznikat Moravský kras usazováním vápenců na dně teplých devonských moří, leželo jeho území na prakontinentu Gondwana kousek jižně od rovníku. Posunem kontinentů za miliardy let doputovalo až do dnešní polohy a za tu dobu území procházelo mnohdy i bouřlivým vývojem za působení aktivní sopečné činnosti.

Základ pro pozdější využití rud byl dán v druhohorách, kdy byla oblast zaplavena křídovým mořem a kdy se hluboké deprese a závrtý zanášely usazeninami. Pod vrstvou křídových písků se na styku s vápencem vyvinuly zásoby limonitické železné rudy.

Železné rudy byly v Moravském krasu využívány od dávných dob. První důkaz pochází z jeskyně Býčí skála, kde unikátní kovářská dílna fungovala již v 6. století před naším letopočtem, v době Halštatkové. V té době se ještě železné rudy netěžily, nýbrž se jednotlivé kousky sbíraly volně z povrchu.

Ze 7. až 11. století již našeho letopočtu pocházejí archeologické nálezy starých hutí v okolí Olomučan, Rudice a Habrůvky. V té době se rudy stále sbíraly na povrchu, ale již se začínají objevovat první pokusy o těžbu pod povrchem. Zatím v nehlubokých jámách, které dosahovaly hloubek jen 2-3 metry a kterým se říká pinky. Po vyhloubení jámy a dosažení vrstvy rudy začali horníci jámu v kruhu rozšiřovat na dosah motyky či jak jim dovolilo nadloží. Asi nejznámější lokalitou je pinkoviště Vystrčená nedaleko Olomučan, kde na ploše cca 100x150 m jsou pozůstatky po desítkách pinek. Vytěžená ruda se tavila za pomoci dřevěného uhlí v primitivních pecích, vysokých jen do 1 metru na polotovary houbovité hmoty, kterou bylo nutné ještě dále kovářsky zpracovávat a zbavovat strusky.

Ve druhé polovině 18. a po celé 19. století již těžba probíhá hlubinným způsobem. Šachty například v okolí Rudice, Olomučan, Babic dosahovaly hloubek až 140 m a byly dvojitého typu. Buď kolmé šachtice o průřezu 1x1 m, vypažené dřevěnými trámky, ze kterých se po vrstvách rud rozbíhaly nizoučké, nevypažené chodbičky o výšce třeba jen 25 cm a kde horníci kopali vleže. Z těchto šachet se materiál vytahoval pomocí rumpálu a kbelíku, později v některých místech i za pomoci parního stroje. Druhý způsob těžby spočíval ve vybudování šikmých šachet o malém sklonu, takzvaných úpadnic, ze kterých byla ruda vyvážena na vozících. Poslední taková šachta byla zrušena až v 60. letech 20. století. Pozůstatky důlních děl můžeme v krajině Krasu najít v současné době na mnoha místech, vždyť jen mezi roky 1808 až 1873 bylo třeba v okolí Rudice vyhloubeno na 270 šachet. Příkladem po důlních dílech jsou třeba známá Mechová jezírka nedaleko

Ukázková tavba železa v replikách raně středověkých pecí u Františtiny hutě.

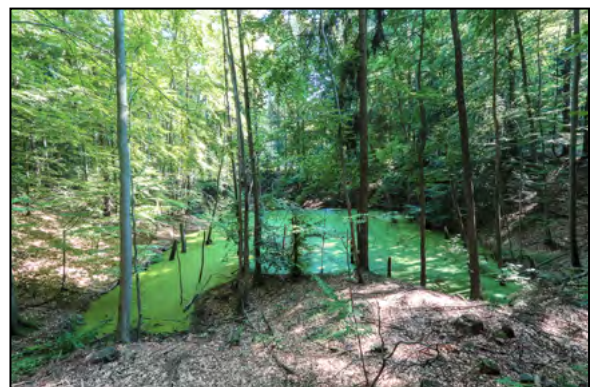
Rudice nebo zasypaná šachta zvaná Malá Macocha, tu zase najdeme kousek za domy Babic nad Svitavou.

Vytěženou rudu bylo třeba zpracovat. V 9. století, v době Velkomoravské říše v okolí Olomučan pracovalo několik hutí s desítkami již zmíněných malých pecí, většinou sdružených ve skupinách. V místě zvaném U obrázku se ještě nyní nachází vrstva strusky, vysoká až 1 m. Odhad množství vyrobeného železa v této jedné huti a tehdejších možnostech (jedna tavba vyrobila 2-3 kg) činí 1,5-2,7 tuny.

Ve 13. století se díky zavedení výkonnějších měchů mohly stavět větší pece, i když způsob tavby se zatím nezměnil. Hutě již zaměstnávaly množství specializovaných pracovníků, jako např. dýmačů, hamerníků, šmelců, vozků atd. Hrouda vytaveného železa dosahovala váhy až 250 kg a byla dále zpracovávána na mechanickém bucharu, zvaném hamr. Později se tento název začal užívat pro celou hut.

První písemnou zmínkou o hamru na území Moravského krasu jsou listiny z roku 1506 a jedná se takzvaný Althamr, umístěný v Josefovském údolí v místech mezi Býčí skálou a hutí Františka.

V polovině 16. století byla v údolí Svitavy založena osada, původně nazývaná Hamry, ve které již v roce 1632 stojí vysoká pec nového typu, vyrábějící tekuté železo – liti-

Pozůstatek hlubinného dolování železné rudy – zatopená těžní jáma Habrůvecká tůň. Po vytěžení železné rudy na konci 19. stol. se zde těžil kaolinický jíl a žáruvzdorné písků. Po skončení těžby došlo k zatopení dolu podzemní i srážkovou vodou.

Zasypaná šachta po těžbě železné rudy "Malá Macocha" u Babic.

nu. Tuto je nutné dále zpracovávat ve zkujňovacích pecích. Produkce se několikanásobně navyšuje. V roce 1604 panství získává rod Lichtensteinů a zanedlouho se z osady Hamry stává nám známý Adamov, ve kterém kolem roku 1680 pracují již dvě vysoké pece a dvojice zkujňovacích výhní.

Zvýšená spotřeba litiny, kdy značnou část produkce spotřebovával erár jako např. kanóny či dělové koule, vyvstala nutnost reorganizace výroby a založení nové huti.

Huť Františka v Josefovském údolí.

Přesný rok vzniku nám známé Huti Františka v Josefovském údolí není znám, nejčastěji se udává rok 1746. Huť produkuje surové železo určené k dalšímu zpracování a litinové zboží, např. kamnové desky. Kolem roku 1780 z huti pochází 7,5 % moravské produkce železa a když roku 1793 vyhoří, je to jen impulsem k další modernizaci. Fungují kuplovací pece na další zpracování, pece na pálení vápna a v údolí panuje čilý ruch. V roce 1849 huť vyrobí 1080 tun železa.

Rozmach huti je však omezen nedostatkem jedné velmi důležité suroviny. Již od prvních pecí je jejich hlavním a jediným palivem dřevěné uhlí, takže po celém území Moravského krasu po celá staletí dýmají tisíce milířů. Na výrobu dřevěného uhlí je potřeba dřevo ze stromů, nejlépe buků, jejichž růst je však pomalejší než potřeby hutí. Vždyť roku 1859 pro svůj provoz jen tato jediná huť a její pece spotřebovala 4300 m³ dřevěného uhlí, vyrobeného z mnohonásobně více kubíků surového dřeva. Na konci 19. století bychom Josefovské údolí vůbec nepoznali, tak jako celý Moravský kras bylo v podstatě zcela bez lesů. Stačí se podívat na nejstarší fotografie. Nedostatek dřeva vedl k zdražování dřevěného uhlí a tím také výroby. Hutě se tak stávaly v konkurenci pecí spalujících uhlí nerentabilní – jejich výroba byla téměř dvakrát dražší. A tak na jaře roku 1872 již huť neobnovila výrobu a o pět let později je provoz zrušen.

Po stu letech chátrání a rozebírání se roku 1971 se areál huti stává první a jedinou technickou památkovou rezervací v Československu, od roku 2014 zapsanou na seznam národních kulturních památek.

Známa huť Klamovka, pozůstatek technického konglomerátu Salmových strojírny byla postavena v údolí Svitavy u Blanska roku 1857 jako čtvrtá vysoká pec v českých zemích, která jako palivo využívala uhlí. Roku 1899 byla přeměna na slévárnu a svoji činnost končí v roce 1923.

Pila v Jedovnicích je pozůstatkem dalšího areálu vysokých pecí, patřící Salmům. Vysoká pec v Hugově huti vznikla roku 1746 a v roce 1812 zpracovávala ročně asi 1500 tun železné rudy, zejména z dolů v Rudici. Opět díky nedostatku dřeva zaniká přibližně v roce 1900. Důsledky její činnosti ale působí problémy dodnes, protože

struska se vyvážela do údolí nedalekého Rudického propadání. I v současnosti je vodním tokem splavována do podzemí a nyní se řeší, jak tomuto podzemí škodícímu stavu zabránit.

Salmovy hutě a podniky vůbec dosáhly věhlasu díky výrobě umělecké litiny, tedy odléváním soch, zábradlí, ozdobných prvků. V Mariánských lázních, které byly nedávno zapsány na seznam UNESCO dodnes najdete vyhlášenou litinovou kolonádu, vyrobenou roku 1889 v blanenských železárnách knížete Salma.

Hugova huť na litografii vzniklé kolem roku 1855. Autor Jacob Alt. Huť byla založena v roce 1746 hrabětem Antonínem Salmem v místě dnešní pily v Jedovnicích.

U ústí říčky Punkvy do Svitavy stávala další, tentokrát Gellhornova huť zvaná Paulinka. Tato neměla vysokou pec a zpracovávala surové železo na výrobky z něj.

Nejen železnou rudou a dřevěným uhlím živa je vysoká pec... Neobešla by se ještě bez jedné důležité suroviny, a tou je vápno. Známa přezdívka "Vápeňák" je v našem okolí hojně rozšířená, protože zejména Březina, Ochoz, Hostěnice byly obce proslavené výrobou kvalitního vápna v malých lesních vápenkách. Vždyť se vozilo až do Vídně! Areál současné Hlubny v Březině je původně velkou šachtovou vápenkou, s 35 m vysokým komínem, která byla založena v roce 1918 knížetem Janem z Lichtenšteinu. Ale i k výrobě a pálení vápna je potřeba dřevo, na půl kubíku vápna je potřeba dva kubíky dřeva. Zánikem vysokých pecí a objevem jiných desinfekčních a konzervačních prostředků postupně zaniká i proslulé vápenictví v našem okolí. Ovšem jednu, nepřístupnou vápenku stále najdete - když pojedete z Ostrova u Macochy do Sloupu, její komín jistě zahlédnete.

Jak je vidět, Moravský kras nejsou jen jeskyně, i když díky nim a jejich atraktivitě pro turistický ruch se mnoho místních obyvatel dokázalo vyrovnat s koncem železářství, hutnictví a vápenictví. Už v předchozím článku jsme připomněli, že ženy hutníků ve Františčině huti byly nejspíše i první průvodkyně v jeskyních... Stromy vyrostly, a my teď v lesích nacházíme již jen pozůstatky kdysi slavné doby dýmajících milířů a vysokých pecí.

I Vy si můžete v našem blízkém okolí projít pětiokruhovou naučnou stezku pod názvem Cesta železa Moravským krasem, která je zařazena do systému tras Evropská cesta železa. Anebo, až to situace dovolí, zajít si na akci Technického muzea, která vždy jednou ročně v areálu huti Františka předvádí dávné postupy zpracování železných rud, vápna i pálení dřeva v milíři.

Za použití pramenů www.Wikipedia.cz, www.starahut.com
a www.ochozubrna.cz
sepsal Jaroslav Ondráček

foto Jaroslav Luner

Obec Bukovina

Úřední hodiny:

pondělí, středa – 17:00 - 19:00 hod

Kontaktní údaje:

Tel.: 516 439 253

Starosta: Luboš Janda

724 187 392, starosta@obecbukovina.cz

Místostarosta: Aleš Pokorný

777 119 189, alespokorny47@gmail.com

Účetní: Bronislava Turčínková

724 186 379, uctetni@obecbukovina.cz

Zpravodaj obce Bukovina

Periodický tisk územního samosprávného celku.

Periodicita: 3x ročně.

Číslo 2 / 2021

Vydáno 1. 9. 2021

Evidenční číslo: MK ČR E 23873.

Vydává Obec Bukovina,
Bukovina 31, 679 05 Křtiny.
IČ: 00532096.

Obecní zastupitelstvo. Zleva: Ivana Pařízková, Miloš Odehnal, Jaromír Čermák, Ing. Libuše Sehnalová, Luboš Janda (starosta), Mgr. Jana Havelková, Aleš Pokorný (místostarosta).

☎ Mobilní rozhlas

Chcete ihned dostávat informace o dění v obci?

Pokud ano, využijte této bezplatné služby. Zaregistrujte se na stránkách www.obecbukovina.cz a už to bude fungovat. Pokud máte chytrý mobil, využijte aplikaci pro Android nebo iOS se stejným názvem MOBILNÍ ROZHLAS. Jak to funguje? Běžné informace = mail, důležitější = SMS, s možností interaktivní reakce = namluvená zpráva. V mobilní aplikaci to máte v jednom.

Na stránkách obce i ve Zpravodaji jsou zveřejňovány fotografie z akcí, které se udály v naší obci. Pokud nesouhlasíte, aby tyto fotografie byly zveřejňovány, napište nám prosím na e-mail starosty (viz výše).

Ze stránek obce budou neprodleně vymazány. Naopak, pokud máte z těchto akcí pěkné fotografie a chcete, aby byly zveřejněny, můžete nám je zaslat na stejný e-mail. Rádi vaše foto, dojmy a připomínky zveřejníme. Rovněž uvítáme jakékoliv podněty ke zlepšování chodu naší obce a příspěvky do našeho časopisu.

Neprodejná tiskovina.

Uzávěrka příštího čísla je 20. 12. 2021.

Zaslané příspěvky a fotografie nevracíme a v případě uveřejnění nehonorujeme.

do tisku připravil Jaroslav Luner
fotografie na obálce Jaroslav Luner